

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра мистецьких дисциплін та методик їх викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М. Б. Болгар

М. Б. Болгар

" 30 " *листопада* 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
(ПРОБНІ УРОКИ В ШКОЛІ)**

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Кременець – 2019

Робоча програма «НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА(СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА ПРОБНІ УРОКИ І ЗАНЯТТЯ В ШКОЛІ)» для студентів, які навчаються за спеціальністю Середня освіта (Образотворче мистецтво). Кременець, 2019 р. - 18с.

Розробник:

Дем'янчук О.Н – доктор педагогічних наук, професор завідувач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх викладання.

Онищук І. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти.

Синьків Д. В – старший викладач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх викладання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри методики викладання мистецьких дисциплін. Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року.

Завідувач кафедри методики викладання мистецьких дисциплін

«30» серпня 2019 року

 О.Н. Дем'янчук

1. Опис навчальної дисципліни пробні уроки і заняття в школі

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7 ECTS	Галузь 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 7		4й.	4й,
Індивідуальне науково-дослідне завдання :		Семестр	
Загальна кількість годин – 210, 210		7-й.	7-й,
		Лекції	
		Семінарські	
		Практичні	
		68	68
		Самостійна робота	
		82год.	82
		Індивідуальні завдання:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 4.8	Освітній рівень: бакалавр	Форма контролю: (Д)Залік (7с.)	Форма контролю: (Д)Залік (7с.)

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 33% - 67%
- для заочної форми навчання – 10% - 90%

Мета та завдання педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі

Навчально-педагогічна практика передбачає ознайомлення із специфікою педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу, оволодіння уміннями та навичками організації навчально-виховної та наукової роботи зі студентами, проведення науково-дослідної роботи в умовах, що максимально наближені до майбутньої професійної діяльності молодшого спеціаліста. Її мета – підготовка практиканта до виконання ним функцій вчителя образотворчого мистецтва.

Навчально-педагогічна практика з образотворчого мистецтва передбачена навчальним планом **ОП** впродовж сьомого семестру із розрахунку 4 год в тиждень. Група студентів може ділитися на три підгрупи по 6-10 чол. в кожній. За кожною підгрупою закріплюється методист з числа викладачів кафедри, який має досвід роботи у школі чи вузі.

За час практики (впродовж семестру) кожен студент повинен провести певну кількість уроків:

Модуль 1. 4 -5 уроків образотворчого мистецтва в 5-7 класах, позакласний захід з фаху.

Модуль 2. Виховний захід в 5-7 класах.

Модуль 3. Підведення підсумків, оформлення документації, участь у підсумковій конференції.

Базою є ЗОШ І-ІІІ ст. №. 1, 2, 3, 4, 5 м. Кременця. Під час практики студенти виконують **такі види робіт:**

- знайомляться із навчально-виховним закладом, школою (бесіди з адміністрацією школи, вчителями образотворчого мистецтва, класними керівниками);

- знайомляться із матеріально-технічною базою школи;

- аналізують документацію школи, при яких проходять практику;

- знайомляться і аналізують навчально-методичну документацію з образотворчого мистецтва;

- аналізують теми та розділи навчальної програми з дисциплін образотворчого циклу на період практики;

- знайомляться із необхідною навчально-методичною літературою;

- підбирають та виготовляють дидактичні матеріали до занять з образотворчого мистецтва;

- вивчають окремих учнів та керівництво класу, у якій проходять практику та складають психолого-педагогічну характеристику на клас;

- проводять навчально-виховну роботу в закріплених класах, спостерігають окремі форми роботи, аналізують згідно вимог;

- знайомляться із методичним забезпеченням кабінету образотворчого мистецтва;

- знайомляться із системою професійної підготовки майбутнього педагога у даному загальноосвітньому навчальному закладі та її методичним та організаційним забезпеченням;

- виконують обов'язки класного керівника класу (розробляють за допомогою класного керівника різні форми виховної роботи і застосовують їх на практиці; індивідуально працюють із учнями; у загальноосвітніх навчальних закладах І – ІІІ рівнів – беруть участь у роботі з батьками);

- аналізують свою педагогічну діяльність і ведуть педагогічний щоденник,
- працюють у семінарах, що проводяться керівником педпрактики;
- готують звітну документацію з практики, матеріали за завданням методиста.

Діяльність студентів під час практики здійснюється за таким графіком:

1-й тиждень – організаційне заняття. Практика розпочинається із зустрічі із керівництвом школи, учителем образотворчого мистецтва. Студенти знайомляться з матеріальною базою школи, з системою навчальної роботи, спостерігають і аналізують уроки вчителя образотворчого мистецтва. Методист практики розкриває зміст роботи студентів під час практики, складає графік проведення уроків і занять.

2-й і наступні тижні – практиканти згідно графіка проводять уроки, аналізують їх, ведуть необхідну документацію.

Останній тиждень – підведення підсумків та здача документації практики (конспекти проведених уроків і занять, щоденник навчально-педагогічної практики), отримання заліку з практики.

Зміст педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі

1. Підготовка, читання і обговорення (схеми обговорення додаються) теоретичних уроків з образотворчого мистецтва, в тому числі із психолого-педагогічних позицій.

2. Підготовка, читання і обговорення (схеми обговорення додаються) теоретичних уроків з методики образотворчого мистецтва, в тому числі із психолого-педагогічних позицій.

3. Підготовка, проведення і обговорення (схеми обговорення додаються) уроків з образотворчого мистецтва, в тому числі із психолого-педагогічних позицій.

4. Підготовка, проведення і обговорення (схема обговорення, в тому числі із психолого-педагогічна, додається) поза аудиторного навчально-пізнавального заходу. 5. Підготовка, проведення і обговорення (схема обговорення додається) однієї з форм виховної роботи у класі.

Права і обов'язки студента-практиканта

1. Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачених програмою педагогічної практики, у визначеному наказом загальноосвітньому навчальному закладі.

2. Практикант дотримується правил внутрішнього розпорядку загальноосвітнього навчального закладу, виконує розпорядження адміністрації і керівників педпрактики. У випадку невиконання вказаних вимог він може бути усунутий від проходження практики.

3. На період педпрактики один із студентів-практикантів, який працює у загальноосвітньому навчальному закладі, призначається старостою групи. У обов'язки старости входить облік відвідування студентами педпрактики, повідомлення їх про колективні консультації та семінари (інші форми роботи з студентами під час практики), виконання доручень керівника педпрактики.

4. Студент-практикант повинен працювати у загальноосвітньому навчальному закладі щотижнево, і тільки з дозволу адміністрації і керівника педпрактики може бути відсутній у робочий час. Причини відсутності – хвороба, підтверджена довідкою, або інші обставини.

5. В разі тривалої хвороби студента під час педагогічної практики її термін

може бути продовжено, але не більше, як на час хвороби після пред'явлення відповідних документів.

6. Студент-практикант зобов'язаний вчасно повідомляти керівника педпрактики та методиста з обраної методики про терміни проведення запланованих видів робіт (в тому числі – залікових навчальних занять та виховних заходів). Без відома зазначених осіб перенесення раніше встановлених термінів забороняється.

7. Студент, який отримав незадовільну оцінку за місцем проходження практики, згідно рішення ради факультету повторно проходить її без відриву від навчання у інституті.

Права і обов'язки методиста під час педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі

1. Методист з образотворчого мистецтва зобов'язаний забезпечити належний рівень загальнопедагогічної та методичної допомоги з обраної спеціалізації.

2. Консультації та інші форми допомоги слід проводити у наперед визначений час, а про перенесення узгоджених термінів вчасно повідомляти студентів-практикантів через старосту групи або адміністрацію навчального закладу.

3. Відвідування та обговорення залікових форм навчальної та виховної роботи є обов'язковим. В разі неявки методиста роботу студента-практиканта оцінює викладач-наставник даного навчального закладу.

4. Методист з образотворчого мистецтва спрямовує дослідно-пошукову та творчу роботу під час практики та дає оцінку результатам цієї роботи.

Права і обов'язки керівника педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі

1. Керівник навчально-педагогічної практики студентів забезпечує організаційні питання проведення практики:

- проводить настановчу та підсумкову конференцію;
- перевіряє загальну документацію з педпрактики;
- оцінює роботу студента під час педагогічної практики;
- готує наказ на проходження студентами педагогічної практики.

Всі спірні питання, які виникають під час практики, вирішуються за участю керівника педагогічної практики згідно рішень профільної кафедри, що готує бакалаврів, та рішень, прийнятих у вузі.

Критерії та норми оцінювання студентів педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі

Педагогічна практика студентів завершується диференційованим заліком за п'яти системою.

При оцінюванні педагогічної практики в цілому враховуються такі **показники**:

- організованість і дисциплінованість студента-практиканта під час проходження педагогічної практики;
- ініціатива і творчість, виявлені в період проходження практики на різних ділянках роботи;
- якість навчальної роботи;
- якість виховної роботи з класом і окремими учнями;
- якість оформлення документації з педпрактики;- своєчасність здачі

документації.

Компетентності

Інтегральні:

Здатність розв'язувати в професійній діяльності або в процесі навчання складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теорій та методів науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Знання предметної галузі та розуміння професії.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність планувати та управляти часом.

Фахові компетентності:

Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом сучасної психології та педагогіки.

Здатність педагога до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку, уміння ефективно комунікувати з іншими, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей.

Здатність до засвоєння фахових компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення.

Здатність вільно володіти всім арсеналом засобів образотворчого мистецтва: рисунком, кольором, пластиною, композицією, технікою.

Здатність розвивати творчу уяву, образне мислення і художній смак.

Здатність володіти основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури, застосовувати отримані знання при вирішенні виховної, індивідуальної освітньої траєкторії.

Здатність до комплексного планування, організації та здійснення освітнього процесу, підготовки аналітичної звітної документації, демонстраційних проектів, використовуючи комп'ютерні технології.

Здатність до розвитку художньо-творчих нахилів і здібностей, оволодіння фаховими знаннями з основ формотворення, поглиблення анатомічних знань, технологіями художніх матеріалів, колористики, композиції, стилізації й здатність використовувати креативний підхід, ефективні шляхи у професійній діяльності.

Здатність розуміти основних тенденцій теорії, історії мистецтва, змісту основних категорій, до практичного застосування теоретичних знань в навчально-

освітньому процесі; здатність аналізувати художні твори, використовувати спеціальну термінологію.

Здатність використання сучасного програмного забезпечення в навчально-виховному процесі, здатність до креативного образного мислення, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей.

Здатність створювати та реалізовувати власні художні задуми, володіти академічними та сучасними техніками, прийомами та методиками живопису; професійно вирішувати, як творчі і педагогічні завдання різного характеру.

Здатність здійснювати творчу діяльність на базі професійних знань та навичок володіння художніми техніками, здатність володіти пластикою графічної мови, рисунка, композиції. Здатність до використання теоретичних знань у педагогічній діяльності.

Здатність самостійно проводити навчальні заняття з образотворчого мистецтва з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої освіти, позакласну роботу з учнями.

Програмні результати навчання:

Визначати сутність процесів навчання й виховання у закладах освіти, їх психолого-педагогічні основи в загальних поняттях та термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності. Планувати, проектувати, конструювати, використовувати когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь та навичок.

Демонструвати уміння ефективно комунікувати з іншими, формувати сприятливий соціально-психологічний клімат у спільноті педагогічного колективу і класу, аргументовано доносити ідеї, проблеми, рішення, власний досвід, формувати команду, мотивує інших до досягнення поставлених цілей, психологічно аналізувати педагогічну діяльність.

Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації, здійснювати критичне осмислення теорії принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

Уміти характеризувати анатомо-фізіологічні особливості організму школяра у різні вікові періоди, здійснювати профілактику захворювань з врахуванням вікових особливостей учнів, дотримуватись гігієнічних вимог при організації навчально-виховного процесу в школі з метою збереження і укріплення здоров'я, безпеки, дітей та підлітків.

Знати основні положення нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності у професійній діяльності; вміти планувати заходи з профілактики виробничого травматизму і професійної захворюваності, аналізувати та усувати причини нещасних випадків; знати і дотримуватись правил вимог протипожежної безпеки та захисту довкілля, уміти забезпечувати їхнє дотримання учнями, в тому числі з особливими потребами.

Розуміти та відтворювати теоретичні та методичні основи навчання образотворчого мистецтва. Розуміти специфіку предмету у всіх видах навчальної діяльності, здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та

груп. Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, творчих, навчально-виховних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.

Володіти знаннями законів композиції, знати правила, прийоми й засоби. Використовувати для втілення ідеї твору форму, фактуру, пропорції, ритм, контраст, нюанс та інше. Використовувати принципи композиційної побудови творів у реалізації власних творчих задумів. Використовувати набуті знання у педагогічній діяльності.

Володіти знаннями форми і пластики, пропорцій постаті шляхом спостереження та аналізу. Формувати просторове мислення у студентів. Використовувати теоретичні і практичні знання та вміння, оперувати технічними прийомами роботи з пластичними матеріалами. Розвиває художнє мислення, творчу уяву, зорову пам'ять, художні здібності школярів.

Володіти засобами образотворчого мистецтва: рисунком, кольором, пластикою, композицією, технікою. Розвивати творчу уяву, образне мислення і художній смак. розуміти механізми створення мистецьких творів та практично застосовувати теоретичні знання в навчально-освітньому процесі.

Здобувач повинен

Планувати і готувати зміст занять в розвитку – від перших уроків в початкових класах до завершення вивчення образотворчої грамоти в школі.

Вирішувати навчально-виховні завдання в процесі образотворчої діяльності.

Пробуджувати естетичні відчуття. Сприяти естетичному, національному та патріотичному вихованню засобами образотворчого мистецтва.

Здійснювати фахові обов'язки учителя образотворчої діяльності у виконанні навчально-виховних завдань, поставлених державою перед школою.

Визначати спільні ознаки та відмінності структури уроків образотворчої діяльності та інших навчальних предметів. Визначити загальну структуру уроку зображальної діяльності.

Визначити аргументовано місце, послідовність та методику проведення занять з образотворчої діяльності: малювання з натури, за уявою, по пам'яті, тематичне малювання, декоративна творчість, художнє конструювання, шрифтова та прикладна графіка, ліплення, бесіди про мистецтво та ін.

Застосовувати основні дидактичні принципи методики викладання образотворчої діяльності.

Застосовувати технічні засоби навчання для розширення унаочнення навчального процесу (фільмоскопи, діапроектори, епідіаскопи та інше).

Ознайомити зі шкільним комп'ютером як одним із засобів зображальної мови.

При складанні плану-конспекту навчальної діяльності включити в нього виховну роботу.

Планувати роботу гуртка художньої діяльності.

Проводити уроки різних типів: практична робота, комбінований урок (відомості про мистецтво і практична робота). Проводити заняття гуртка художньої діяльності.

Визначити зміст і методи здійснення кожного складового елементу уроку:

- активізувати увагу учнів;
- перевіряти домашнє завдання (якщо дано); пояснювати завдання на урок;
- ставити мету, навчальнє завдання;

- керувати самостійною роботою;
- надавати практичну допомогу в процесі зображальної діяльності;
- здійснювати виховне завдання;
- заохочувати учнів, відмічати позитивні якості їх роботи з урахуванням ставлення до виконання завдання.

Засвоїти прийоми і методи індивідуальної роботи з учнями з урахуванням психологічних особливостей особи.

Показувати наочні приклади послідовного зображення за темою уроку.

Володіти практично прийомами наочного показу різних зображальних технік.

- Давати естетичну оцінку в процесі художньої діяльності та підведення підсумків уроку.

Проводити організаційні заходи, ознайомивши з ними учнів на зборах класу.

Проводити виховний захід (відвідування музею, виставки образотворчого мистецтва, зустрічі з митцями професійного і народного мистецтва). Разом з учнями створювати експозиції виставок кращих робіт з різних видів художньої діяльності.

Запрошувати батьків відвідувати шкільну виставку художньої творчості учнів.

Створити заохочувальні заходи – нагороди (грамоти, книжки про мистецтво та ін.)

Приймати участь в роботі батьківських зборів.

Проводити бесіди з учнями, з батьками з питань ставлення до навчання, забезпечення якісними матеріалами: для художньої діяльності та естетичного виховання.

Структура залікового кредиту з педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі за освітньо-професійною програмою підготовки молодшого спеціаліста

Розділ	Всього	Практич на робота	Самостій на робота
Розділ 1. Організаційна робота студента-практиканта.		4	
Розділ 2. Навчальна робота студента-практиканта.		24	
Розділ 3. Методична робота		20	
Розділ 4. Науково-дослідницька робота студента-практиканта.			
Всього годин:			

При оцінюванні педагогічної практики в цілому враховуються такі **показники**:

- організованість і дисциплінованість студента-практиканта під час проходження педагогічної практики;
- ініціатива і творчість, виявлені в період проходження практики на різних ділянках роботи;
- якість навчальної роботи;
- якість виховної роботи з класом і окремими учнями;
- якість оформлення документації з педпрактики;
- своєчасність здачі документації.

Результати педагогічної практики впливають на рівень підготовки студента і

мають статус оцінки за іспит з провідної дисципліни.

Загальна документація з педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі

Під час проведення начально-педагогічної практики студент веде документацію, яка відображає зміст навчально-виховної та науково-дослідної роботи зі учнями. Впродовж трьох днів після завершення педпрактики студент подає керівникові педпрактики таку документацію:

- конспекти 5 залікових уроків, проведених із спеціальності;
- конспект залікового виховного заходу, проведеного у класі;
- щоденник педагогічних спостережень.

Підсумки навчально-педагогічної практики студентів підводяться на засіданні відповідної профілюючої циклової комісії, виставляється диференційований залік.

Орієнтовна схема аналізу уроку

1. *Загальні відомості про урок: дата, клас, предмет, обладнання.*

2. *Початок уроку.* Готовність класу до уроку. Вміння вчителя зосередити увагу учнів на навчальну роботу, створити робочий настрій в класі.

3. *Тема і мета уроку* (навчальна, виховна, розвиваюча). Місце даного уроку в системі уроків з теми, зв'язок з попереднім вивченим матеріалом.

4. *Організація уроку:*

- тип уроку;
- структура уроку, його етапи, їх послідовність і розподіл часу, відповідність побудови уроку його змісту і меті;
- види навчальної діяльності;
- поєднання фронтальної, групової та індивідуальної роботи на уроці;
- раціональне використання часу.

5. *Зміст уроку:*

- науковий виклад матеріалу на уроці, його відповідність особливостям учнів;
- виховне значення уроку;
- доцільність викладеного матеріалу: для опитування, закріплення, пояснення, самостійної роботи, повторення, роз'яснення домашнього завдання;
- відповідність змісту уроку вимогам програми;
- зв'язок теорії з практикою;
- зв'язок вивченого матеріалу з попереднім;
- міжпредметні зв'язки;
- обсяг знань учнів, їх вмінь і навичок.

6. *Методика проведення уроку:*

- обладнання уроку, використання наочності, дидактичного матеріалу на всіх етапах;
- відповідність методів і прийомів навчальним, виховним та розвиваючим завданням уроку;
- постановка учителем перед учнями мети уроку і проведення підсумків;
- робота з слабо встигаючими на уроці;
- правильність оцінювання учителем знань і діяльності учнів, їх ефективність і об'єктивність;
- дотримання на уроці єдиних вимог до учнів.

7. *Організація пізнавальної діяльності учнів:*

- роль, місце і характер самостійної роботи учнів на уроці;

- використання підручників і наочних посібників;
- послідовність питань і завдань, прийоми активізації учнів
- характер пізнавальних завдань, формулювання проблемних питань.

8. Психологічні основи уроку:

- розвиток уваги;
- розвиток пам'яті, мислення;
- чергування матеріалу різного ступеня важкості, різноманітність видів навчальної діяльності;
- присутність психологічних пауз;
- емоційна атмосфера уроку.

9. Індивідуальний і диференційований підхід до учнів на уроці.

10. Об'єм та характер домашнього завдання.

11. Робота і поведінка учнів на уроці (активність класу, дисциплінованість, організованість, мовлення, зацікавленість дітей матеріалом, якість їх відповідей).

12. Поведінка вчителя на уроці (зовнішній вигляд, мовлення, витримка вчителя, доброзичливість у спілкуванні з учнями, вимогливість до учнів, вміння розподіляти увагу на уроці, використання різноманітних прийомів впливу на школярів).

13. Висновки і побажання.

Педагогічний щоденник

Педагогічний щоденник – це робочий документ студента, в якому: планується педагогічна організаторська діяльність студента і дитячого колективу; розвивається методична сутність справ, що проводяться; аналізується кожний день перебування в школі; робляться висновки та узагальнення.

Педагогічний щоденник є обов'язковим документом педагогічної практики. Він перевіряється методистом з фахової дисципліни, викладачем педагогіки, може проглядатися керівником практики та проректором з навчальної роботи. Стан педагогічних щоденників враховується при виставленні заліків і оцінок за навчально-педагогічну практику.

Ведення щоденника сприяє самоосмисленню студентами своєї педагогічної роботи, формуванню умінь бачити кожну дитину у взаємодії з товаришами, оволодівати методикою правильної оцінки справ і вчинків школярів і власних також, уміннями аналізувати й оцінювати виховні справи.

Творча робота вчителя можлива лише при умові критичного ставлення до педагогічних фактів і явищ, їх педагогічного аналізу, розвитку педагогічної спостережливості вчителя і навичок самоаналізу. Ці якості необхідно розвивати майбутньому вчителю, тому саме ведення педагогічного щоденника сприяє розвиткові цієї якості, він є засобом педагогічної самоосвіти і самовиховання майбутнього спеціаліста.

Зразки оформлення документації з педагогічної практики пробні уроки і заняття в школі.

Титульна сторінка

**Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

кафедра мистецьких дисциплін та методик їх викладання

**МАТЕРІАЛИ
НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

(ПРОБНІ УРОКИ В ШКОЛІ)

студента 41-Р групи

Дубаса Андрія Степановича

Місце проходження практики:

Кременецька ЗОШ І-ІІІ ст. №5

Тернопільської області

Термін проходження практики:

з 05.09. по 26.12.2019р.

Кременець 2019

**Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

кафедра мистецьких дисциплін та методик їх викладання

„ПОГОДЖЕНО”
Методист: _____ (_____)

Конспект
проведення уроку
образотворчого мистецтва
у 5-А класі
студента 41-Р групи
Дубаса Андрія Степановича

Дата проведення: _____
Оцінка: _____

ЩОДЕННИК
педагогічної практики пробні уроки в школі
студента 41-Р групи
Дубаса Андрія Степановича

1 сторінка:

Школа, клас _____

Директор школи _____

Заступник директора з навчально-виховної роботи _____

Заступник директора з виховної роботи _____

Вчитель-предметник _____

Класний керівник _____

2 сторінка:

Розклад уроків з предмету

3 сторінка:

Розклад дзвінків у школі

4 сторінка:

Графік проведення студентами-практикантами уроків і занять

5 сторінка:

Список учнів закріпленого класу

Щоденник спостережень

№ п/п	Дата	Тема та мета уроку або виховного заходу, короткий їх хід	Аналіз спостережень, висновки і пропозиції

13. Рекомендована література.

Базова

1. Веселкові барви на уроках образотворчого мистецтва [Текст] : (на допомогу педагогічним працівникам загальноосвітніх та позашкільних закладів освіти). – Х. : Ранок, 2005. – 112 с. Шалаєва, Г. П. Вчимося малювати [Текст] : посібник / Г. П. Шалаєва. – К. : Країна мрій, 2008. – 224 с.
2. Кардашов, В. М. Художньо-творчий розвиток особистості: теоретичний та методичний виміри [Текст] : монографія. 2-е вид., доп. Мелітополь : ТОВ "ВД ММД", 2009. 264 с.
3. Ковальов О. Образотворче мистецтво в шлолі 1-7 класи: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2019. 317с.
4. Ночвінова, О. В. Ж. С. Марчук, Т. С. Хребто Образотворче мистецтво. 5 клас [Текст] : тематичне планування та розробки уроків. Х. : Ранок, 2010. 192 с.
5. Полякова Г. А., Божко Л. І., Лейбіна О. О. та ін. Образотворче мистецтво 1-7 класи [Текст] : навч.-метод. посібник для вчителів. Х. : Скорпион, 2001. 160 с.
6. Сердюк, І. І. Семеніхіна І. І. Образотворче мистецтво. 6 клас [Текст] : тематичне планування та розробки уроків. Х. : Ранок, 2010. 256 с.
7. Сердюк, І. І., Сердюк Ф. М., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 7 клас [Текст] : тематичне планування та розробки уроків. Х. : Ранок, 2008. 272 с.
8. Сердюк, І. І., Сердюк Ф. М., Семеніхіна С. М. Образотворче мистецтво. 7 клас [Текст] : тематичне планування та розробки уроків. Х. : Ранок, 2010. 272 с.
9. Фесенко, Л. В. Образотворче (візуальне) мистецтво. 5-7 класи [Текст] : програма курсу. Тематичне планування. Розробки уроків. Х. : Ранок, 2004. 384 с.
10. Фесенко, Л. В. Образотворче (візуальне) мистецтво. 5-7 класи [Текст] : програма курсу. Тематичне планування. Розробки уроків. Х. : Ранок, 2004. 384 с.
11. Фесенко, Л. В. Рубля. Т. Є. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 5 клас [Текст]. Х. : Ранок, 2008. 160 с.
12. Фесенко, Л. В. Рубля. Т. Є.. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 6 клас [Текст]. Х. : Ранок, 2007. 160 с.
13. Фесенко, Л. В. Рубля. Т. Є. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 7 клас [Текст]. Х. : Ранок, 2008. 176 с.
14. Шестобуз, О. С. Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах [Текст] : навч.-метод. посібник. Чернівці: ЧНУ, 2011. 140 с.

Допоміжна

1. Алехин, А. Д. Изобразительное искусство: Художник. Педагог. Школа [Текст] : кн. для учителя. М. : Просвещение, 1984. 160 с.
- Антипова, І. С. Арт-мозаїка [Текст] : інтелектуальна гра для учнів 7-го класу / 2. Антипова І. С. // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2015. №7, липень. С.27-29.
3. Асєєва, М. Творчий вчитель - це творчі учні [Текст] : методика образотворчого мистецтва; урок у 4 класі, 1 класі. // Початкова школа. 2015. – №12. С.32-35.
4. Атласюк, Л. Структура уроку, основні методи та прийоми роботи, їх доцільність [Текст] : урок. Навчальний курс " Малювання форм". // Початкова школа. 2016. №11. С.46-48.
5. Беда, Г. В. Основы изобразительной грамоты [Текст]. М. : Просвещение, 1989. 192 с. (Б-ка учителя изобразительного искусства).
6. Білюков, М. Матеріали, інструменти й приладдя для акварельного живопису [Текст] : методика. // Шкільний світ. 2013. №2(658), січень. С.1-6. Вкладка. Образотворче мистецтво №1(55), січень.
7. Бірюков, М. Малюнок: матеріали, інструменти й приладдя [Текст] : методика. // Шкільний світ. 2014№8, квітень. С.1-6. Вкладка. Образотворче мистецтво № 4, квітень.
8. Бірюков, М. Образотворча грамота [Текст] : основні принципи, методи, образотворчі засоби та прийоми малюнка. // Шкільний світ. 2014. №4. лютий. С.2-6. Вкладка. Образотворче мистецтво № 2, лютий.
9. Бучинський, С. Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва [Текст]. К. : Рад. школа, 1981. 118 с.

10. Гайдамака, О. Емоційно-сміслова драматургія уроків [Текст] : методика. // Шкільний світ. 2015. №24, грудень. С.1-2. Вкладка. Образотворче мистецтво, №12 грудень 2015.
11. Гайдамака, О. Мистецтво: від античності до реалізму [Текст] : методичні рекомендації щодо викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» за новою програмою. // Шкільний світ. 2016. №22, листопад. С.1-5. Вкладка. Образотворче мистецтво, № 11, листопад 2016.
12. Глинская, И. П. Изобразительное искусство [Текст] : методика обучения в 4-6 кл. К. : Рад. школа, 1981 126 с.
13. Дудка, А. Техніки та засоби образної виразності [Текст] : формування ключових компетентностей шляхом виконання практичних завдань різними техніками образотворчого мистецтва. // Вкладка. Образотворче мистецтво №12 грудень 2015.
14. Жабляк, М. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків образотворчого мистецтва у 7-му класі [Текст] : планування., Л. Папіш // Шкільний світ. 2015. №24, грудень. С.3-6.
15. Железняк, О. Ф. Модельний урок-панорама " Шляхами В. О. Барвінського у Львові" [Текст] : нетрадиційний урок. // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2015. №12, грудень. С.20-5-20-8. Вкладка.
16. Калініченко, О. Орієнтоване календарне планування змісту уроків з " Образотворчого мистецтва " [Текст] : 6 клас. // Мистецтво та освіта. 2014. №3. С.50-52.
17. Калініченко, О. В. Активізація творчого самовираження молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва [Текст] : методика // Мистецтво та освіта. 2016. №3. С.20-22.
18. Катюха, С. Цифровий живопис як компонент художньої освіти старшокласників [Текст] : художня освіта. // Мистецтво та освіта. 2014. №1. С.26-39.
19. Катюха, С. М. Групові форми роботи в образотворчому навчанні [Текст]: методика // Мистецтво та освіта. 2016. №2. С.30-37.
20. Колинчук, Т. А. Предметний тиждень художньо-естетичного циклу " загадковий вернісаж" [Текст] : план проведення предметного тижня. // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2016. №7, липень. С.34-36.
21. Краснова, Н. Використання комп'ютерних технологій в образотворчій діяльності підлітків [Текст] : інноваційні технології. // Мистецтво та освіта. 2013. №1. С.39-42.
22. Краснова, Н. Пограємо в плями [Текст] : використання творчих завдань на уроках мистецтва у 5-7 класах; методика. // Шкільний світ. 2013. №10, травень. С.3-5. Вкладка. Образотворче мистецтво №5(59), травень 2013 р.
23. Кузин, В. С. Основы обучения изобразительному искусству в школе: пособие для учителей. – 2-е изд., доп. перераб. М.: Просвещение, 1977. 208 с.
24. Лемешева, Н. Методичні рекомендації. Особливості викладання образотворчого мистецтва у 7-му класі [Текст] : методика. // Шкільний світ. 2015. №16, серпень. С.1-7. Вкладка. Образотворче мистецтво №8, серпень 2015.
25. Лемешева, Н. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків образотворчого мистецтва у 7-му класі (за новою програмою) [Текст] : планування. // Шкільний світ. 2015. №14, липень. С.2-12. Вкладка. Образотворче мистецтво № 7, липень.
26. Мироненко, С. І. Образотворче мистецтво. 7 клас [Текст]: календарне планування за підручником Л. В. Папіш.//Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2016. №8, серпень. С.26-27.
27. Мужикова, І. Майстер-клас як засіб активізації художньо-творчої діяльності підлітків [Текст] : методика. // Мистецтво та освіта. 2014. №2. С.20-28. Нетудихатка, Н. О. Тренінгові технології на уроках образотворчого мистецтва [Текст] : методика. // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2016. №7, липень. С.12-16.
29. Одноралов, Н. В. Материалы в изобразительном искусстве. М. : Просвещение, 1983. 144 с.
30. Образотворче мистецтво. 3 кл. [Текст] : плани-конспекти / Л. В. Климова, І. В. Ланіна, Л. І. Божко та ін. Х. : Ранок, 2006. 112 с.
31. Руденко, І. Технологічний підхід до формування творчої активності підлітків на уроках образотворчого мистецтва [Текст]: методика. // Мистецтво та освіта. 2014. №4. С.38-44.
32. Руденко, І. Художньо-творчі вправи як засіб формування творчої активності підлітків [Текст] : методика. // Мистецтво та освіта. 2013. №3. С.24-36.

33. Руденко, І. В. Інтерактивні технології формування творчої активності підлітків [Текст] : методика. // Мистецтво та освіта. 2015. №4. С.40-45.
34. Сова, О. С. Система навчальних завдань з пленарної практики майбутніх учителів образотворчого мистецтва [Текст] : майбутній вчитель. // Мистецтво та освіта. 2016. №1. С.38-41.
35. Солом'яний, М. Ф. Уроки образотворчого мистецтва в 4 класі. К. : Рад. школа, 1976. 56 с., 32 ил
36. Терентьев, А. Е. Рисунок в педагогической практике учителя изобразительного искусства : пособие для учителей. М. : Просвещение, 1981. 175 с.
37. Трач, С. К. Уроки образотворчого мистецтва. 2 клас [Текст] : посібник для вчителя. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2005. 96 с.
38. Трач, С. К. Образотворче мистецтво. 4(3) клас [Текст] : альбом-посібник, В. М. Мельник. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2000. 64 с
40. Трач, С. К. Уроки образотворчого мистецтва. 4 клас [Текст] : посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2006. 120 с.
41. Туманов, І. Академічні завдання з рисунка за принципом проблемного навчання [Текст] : методика. // Мистецтво та освіта. 2014. №3. С.2-7.
42. Ушенко, Н. М. Творчість учнів на уроках образотворчого мистецтва [Текст] : методика / Н. М. Ушенко // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2013. №6, червень. С.11-13.
43. Ципунова, Н. В. Завдання для оцінювання знань із предмета " Початковий курс історії образотворчого мистецтва" [Текст] : тести з образотворчого мистецтва / Н. В. Ципунова // Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2015. №1, січень. С.32-33.
44. Шалаєва, Г. П. Вчимося малювати [Текст] : посібник. К. : Країна мрій, 2008. 224 с.
45. Фесенко, Л. В. Образотворче (візуальне) мистецтво. 5-7 класи [Текст] : програма курсу. Тематичне планування. Розробки уроків. Х. : Ранок, 2004. 384 с.